

DODATKOWE INFORMACJE DO WYLICZANIA STYPENDIUM SOCJALNEGO

Dochód uzyskany i dochód utracony

Na potrzeby wniosku o stypendium socjalne, obliczając miesięczny dochód danej osoby, cały jej dochód roczny z 2023 r. należy podzielić na 12 miesięcy, by otrzymać przeciętny miesięczny dochód, WYJĄTKIEM są sytuacje "utrata dochodu" lub "uzyskania dochodu".

"Utrata dochodu" i "uzyskanie dochodu" - najogólniej mówiąc: służy aktualizacji wyliczeń opartych na roku 2023. W sytuacjach, gdy w momencie składania wniosku, w stosunku do roku 2023 zaszły zmiany w dochodach członków rodziny (brak obecnie źródła dochodu, które w 2023 r. występowało, czyli nastąpiła "utrata dochodu" lub pojawiło się nowe źródło dochodu, którego nie było w 2023 r., czyli nastąpiło "uzyskanie dochodu") - należy wyliczenia oparte na roku 2023 odpowiednio zweryfikować.

W przypadku utraty dochodu w roku 2023 lub po roku 2023, ustalając dochód danej osoby z roku 2023 - **nie uwzględnia się dochodu utraconego**: kwota osiągnięta w roku 2023 z tego źródła nie jest liczona (UWAGA: nie każdy rodzaj dochodu można traktować jako utracony!- patrz definicja utraty dochodu).

W przypadku uzyskania dochodu po roku 2023 **należy dodać do dochodów miesięcznych danej osoby z roku 2023, kwotę uzyskanego dochodu** za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu (UWAGA: nie każdy rodzaj dochodu można traktować jako uzyskany!- patrz definicja uzyskania dochodu) - np. jeśli umowa o pracę została zawarta 1 lipca 2024 r. to kwotą "dochodu uzyskanego" będzie kwota wynagrodzenia netto za sierpień 2024 r.

Punktem odniesienia jest zawsze moment składania wniosku (aż do otrzymania decyzji). Oznacza to, że np. jeśli ktoś z rodziny miał w roku 2024 od lutego do sierpnia dochód ze źródła, którego nie było w 2023 r. - nie jest to "dochód uzyskany", gdyż w momencie składania wniosku nie ma już źródła z tym dochodem. Taki dochód w ogóle nie będzie uwzględniany w wyliczeniach.

Do momentu rozpatrzenia wniosku i wydania decyzji przez komisję, student/doktorant ma obowiązek zgłosić wszelkie zmiany w sytuacji materialnej rodziny ("dochód utracony" i "dochód uzyskany").

UTRATA DOCHODU ("dochód utracony")

Utrata dochodu ma miejsce, jeśli dany dochód występował w roku 2023 i nie występuje w chwili obecnej – został utracony (jego źródło) w roku 2023 lub po roku 2023, co należy udokumentować. Tym samym kwota dochodu osiągnięta z tego źródła w roku 2023 nie jest uwzględniana przy obliczaniu miesięcznego dochodu danej osoby, która zgłasza dochód utracony. Jednak nie każdy dochód, mimo że przestał występować u danej osoby, można zgłosić jako "dochód utracony". Ważne jest co to był za dochód, z jakiego źródła, na jakiej podstawie osiągniany.

Utrata dochodu może być spowodowana wyłącznie:

- 1) uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
- 2) utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- 3) utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- 4) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. poz. 303)
- 5) wykreśleniem z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. 2019, poz.299, z późn.zm.) lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U 2019, poz. 300, z późn.zm.),
- 6) utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- 7) utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych,
- 8) utratą świadczenia rodzicielskiego,
- 9) utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,

10) utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust.1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;

W związku z powyższym, nie można traktować jako "dochodu utraconego" np. dochodu z alimentów, jeśli osoba zobowiązana do ich płacenia żyje, dochodów z gospodarstwa rolnego, które zostało sprzedane, dochodów z wynajmu, dochodów z zasiłku chorobowego, jeśli nie było utraty zatrudnienia. Mimo że dana osoba nie ma już w chwili obecnej tych dochodów – trzeba ich kwotę osiągniętą w roku 2023 uwzględnić przy obliczaniu miesięcznego dochodu. Natomiast jeśli np. dana osoba pracowała cały rok 2023 w firmie X na umowę zlecenie lub umowę o pracę, a umowa ta uległa zakończeniu w roku 2023 lub po roku 2023 to dochód z 2023 roku (np. 26.300,00 zł. widniejące na PIT- 11 i na zaświadczeniu z US) nie jest uwzględniany w wyliczeniach, miesięczny dochód tej osoby wynosi 0 zł.

UZYSKANIE DOCHODU ("dochód uzyskany")

O "uzyskaniu dochodu" mówimy w dwóch przypadkach:

- uzyskanie **w** roku 2023: oznacza, że dochód pojawił się w trakcie roku 2023, nie był osiągnięty przez cały rok, np. umowa o pracę została zawarta od 1 marca 2023 r., co skutkuje tym, że kwota dochodu z roku 2023 będzie dzielona na 10 m-cy, a nie na 12 m-cy (o ile jest to dochód z katalogu "dochodów uzyskanych!") oraz
- uzyskanie **po** roku 2023 (o ten dochód pytamy w pkt. 4 zał. 1.1.): oznacza to pojawienie się po roku 2023 nowego źródła dochodu (nowej umowy), którego nie było w 2023 r.

Przy czym termin „uzyskanie dochodu” jest specyficzną sytuacją (o każdym dochodzie w potocznym rozumieniu możemy powiedzieć, że jest uzyskany - w sensie: został uzyskany, osiągnięty, zaistniał, jednak przy ubieganiu się o stypendium socjalne o "uzyskaniu dochodu" mówimy tylko w określonej, zdefiniowanej sytuacji, w znaczeniu potocznym używane będzie określenie „osiągnięty”). Dochód, który występował przez cały rok 2023 i występuje nadal (źródło było i jest, np. trwa od dawna umowa o pracę) nie jest "dochodem uzyskanym"; obliczając miesięczny dochód danej osoby, należy roczną kwotę tego dochodu podzielić przez 12 m-cy.

"Dochód uzyskany" w roku 2023 - to dochód, który spełnia łącznie trzy następujące warunki:

1. pojawił się (np. została zawarta umowa o pracę) w trakcie trwania roku 2023, po

01.01.2023,

2. występuje w chwili obecnej (umowa trwa),

3. jego uzyskanie może być spowodowane wyłącznie:

- 1) zakończeniem urlopu wychowawczego,
- 2) uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- 3) uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- 4) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. poz. 303)

- 5) rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,

- 6) uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

- 7) uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,

- 8) uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,

- 9) uzyskaniem stypendium doktoranckiego w art. 209 ust.1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;

Kwota dochodu, który spełnia te warunki (jest "dochodem uzyskanym" w roku 2022), będzie dzielona przez liczbę miesięcy, w których dochód był osiągnięty, a nie przez 12 m-cy. Dochód, który nie spełnia powyższych warunków, nie jest "dochodem uzyskanym", jego kwota osiągnięta w roku 2023 będzie więc zawsze dzielona na 12 m-cy (np. kwota alimentów, które zaczęły wpływać od 01.09.2023).

"Dochód uzyskany" po roku 2023 – to dochód, który spełnia łącznie trzy następujące warunki:

1. pojawił się po roku 2023 (np. została zawarta umowa o pracę), nie występował w 2023 (np. umowa została zawarta 01.08.2024),

2. występuje w chwili obecnej (umowa trwa),

3. jego uzyskanie może być spowodowane wyłącznie:

- 1) zakończeniem urlopu wychowawczego,
- 2) uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- 3) uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- 4) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. poz. 303),
- 5) rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 6) uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- 7) uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,
- 8) uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- 9) uzyskaniem stypendium doktoranckiego w art.209 ust.1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;

Miesięczna kwota dochodu, który spełnia te warunki (jest „dochodem uzyskanym” po roku 2023), będzie dodana do kwoty innych miesięcznych dochodów danej osoby policzonych na podstawie roku 2023. Przy czym ma to być kwota za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło "uzyskanie dochodu" – np. umowa o pracę jest od 01.07.2023 r., więc miesiącem następującym po miesiącu uzyskania będzie sierpień i kwota netto za sierpień będzie kwotą "dochodu uzyskanego", o którą trzeba powiększyć średnie miesięczne dochody danej osoby z 2023 r.

UWAGA: Dochód, który pojawił się po roku 2023, ale nie występuje już w chwili obecnej nie jest „dochodem uzyskanym”, takiego dochodu w ogóle nie uwzględnia się przy obliczaniu miesięcznego dochodu danej osoby, ani nie dokumentuje we wniosku. Dochód, który nie spełnia trzeciego warunku - np. dochód z alimentów, z gospodarstwa rolnego, z wynajmu – mimo że pojawił się po 2023 r. i jest osiągniany w chwili obecnej nie jest „dochodem uzyskanym” i nie należy go uwzględniać.

Zgłoszenie "uzyskania dochodu" w rodzinie jest obowiązkiem studenta.

M.in. następujące dochody nie mogą więc być ani "dochodami utraconymi" (trzeba je uwzględniać w wyliczeniach, mimo że już nie występują), ani "dochodami uzyskanymi" (nie należy ich uwzględniać w wyliczeniach, mimo że pojawiły się po 2023 r. i występują w chwili obecnej):

- dochody z gospodarstwa rolnego
- dochody z wynajmu
- dochody z alimentów (tylko alimenty z 2023 r. zasądzone od osoby, która zmarła są "dochodem utraconym")
- dochody ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- dochody z US z ulgi na dzieci

UWAGA!

Przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu nie stosuje się do dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i dochodu z tytułu wyrejestrowania lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli członek rodziny utracił dochód z tych tytułów i w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, uzyskał dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy, lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpoczął pozarolniczą działalność gospodarczą.